

Lokal handlingsplan för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism

Program och handlingsplaner

Innehållsförteckning

Lokal handlingsplan för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i Hässleholms kommun.....	2
Bakgrund och definition	2
Syfte.....	2
Mål.....	2
Uppföljning och revidering av handlingsplan.....	2
Organisationsstruktur för förebyggande arbete i samverkan mellan.....	3
Hässleholms kommun och polismyndigheten	3
Genomförande	4
Generella och övergripande förebyggande insatser	4
Åtgärder:.....	4
Selektiva och specifika förebyggande insatser.....	4
Åtgärder:.....	5
Indikerade individinriktade insatser	5
Åtgärder:.....	5
Vid behov av stöd	5
Avhopparverksamhet.....	6
Kontaktuppgifter	6
Hemsidor	8

Diarienummer: KLF 2022/234

Fastställt den: 2022-10-24 § 111

Fastställt av: Kommunfullmäktige

För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige/Brottsförebyggande rådet

För uppföljning ansvarar: Brottsförebyggande rådet

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och förvaltningar

Giltighetsperiod: 2022-10-31 - tillsvidare

Antagen: Kommunfullmäktige 2016-11-28 § 181

Ersätter: Kommunfullmäktige 2016-11-28 § 181

Lokal handlingsplan för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism i Hässleholms kommun

Det moderna svenska samhället är byggt på fri åsiktsbildning och en allmän och lika rösträtt. Det är utifrån denna princip vi bygger vår tilltro till demokratiska system och respekt för allas lika värde. Att värna demokratin mot våldsbejakande extremism är utgångspunkten i det framtida arbetet.

Bakgrund och definition

Med våldsbejakande extremism avses bland annat den våldsbejakande islamistiska miljön, den våldsbejakande högerextremistiska vit makt-miljön och den våldsbejakande vänsterextremistiska autonoma miljön. Information om respektive extremistmiljö går att finna i [Våldsbejakande extremism i Sverige – nuläge och tendenser](#)¹

*Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål*²

Begreppet handlar med andra ord om personer och/eller grupper som vill skada eller sätta det demokratiska systemet ur spel och som inte drar sig för att använda våld för att uppnå sina syften.

[Kontaktuppgifter till relevanta aktörer finns längst ner i dokumentet. Vid akut situation ring alltid 112.](#)

Syfte

Syftet med handlingsplanen är:

- att genom förebyggande arbete värna demokratin i Hässleholms kommun mot våldsbejakande extremism,
- att minimera risker för att individer ansluter sig till våldsbejakande extremism och på ett tidigt stadie identifiera/upptäcka tecken och trender hos individer som tyder på våldsbejakande extremism samt
- att fortsätta med den långsiktiga samverkan i kommunen i arbetet mot våldsbejakande extremism

Mål

Att Hässleholms kommun i görligaste mån blir en kommun fri från våld, våldsbejakande extremism, rasism, intolerans och andra inslag som riskerar att hota demokratin och mellanmänniska relationer.

Uppföljning och revidering av handlingsplan

En tillsatt arbetsgrupp följer kontinuerligt arbetet mot våldsbejakande extremism på lokal, regional samt nationell nivå. Den tillsatta arbetsgruppen avrapporterar till Brottsförebyggande rådet

---

¹ [Våldsbejakande extremism i Sverige – nuläge och tendenser](#). Ds 2014:4. Regeringskansliet: Justitiedepartementet.

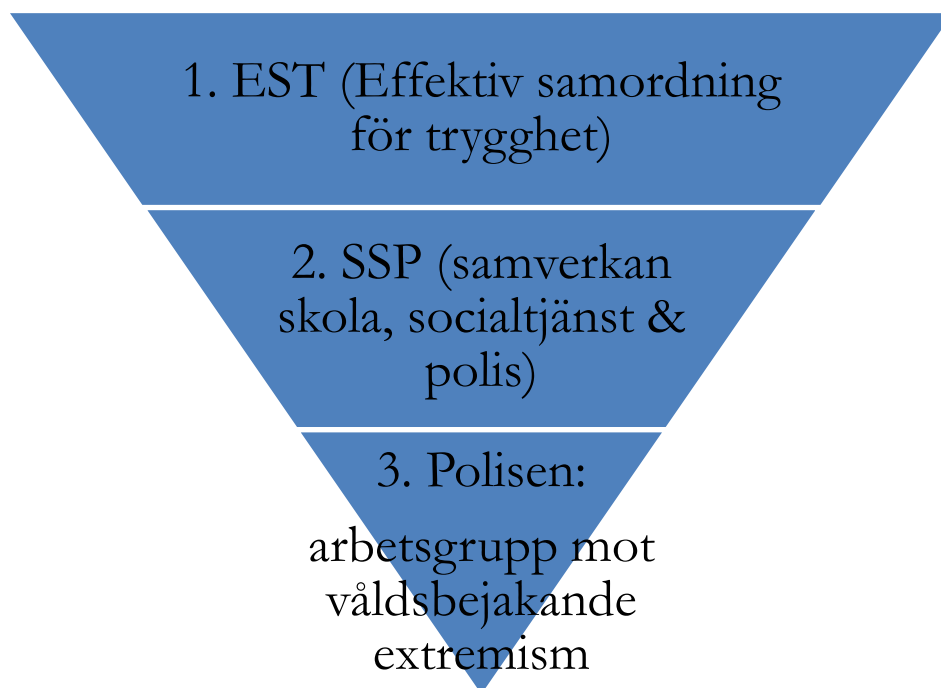
² Socialstyrelsen (2020). [Våldsbejakande extremism](#). [Socialstyrelsen, Våldsbejakande extremism \(2020\)](#)

(Brå) som i sin tur avrapporterar vid behov till kommunstyrelsen. Vid behov, eller årligen, beslutar Brå om revidering av handlingsplanen. Information om våldsbejakande extremistiska grupperingar ska **alltid** förmedlas till polisen.

Organisationsstruktur för förebyggande arbete i samverkan mellan Hässleholms kommun och polismyndigheten

Hässleholms kommun och polismyndigheten samverkar i framför allt tre olika forum gällande frågor som rör/kan röra våldsbejakande extremism. Arbetet är indelat utifrån informationsinhämtning från generell samhällsnivå, selektiv gruppnivå och slutligen en samordningsgrupp som hanterar samtlig information.

1. Effektiv samordning för trygghet (EST) är en metod som syftar till att systematisera och strukturera faktorer som främst påverkar trygghet i offentlig miljö. Information om omständigheter som påverkar trygghet i den offentliga miljön hämtas in och bearbetas månatligen av tjänstepersoner inom kommun och polis. En av indikatorerna som samlas in är tecken på våldsbejakande extremism.
2. SSP är ett lokalt drog- och brottsförebyggande samverkansforum mellan skola, socialtjänst och polis. Verksamheten bygger på ett arbete som utgår från lokala behov och syftar till att skapa en strukturerad lokal samverkan kring kommunens barn och unga. Dagordningen innehåller ett par återkommande punkter där bland annat våldsbejakande extremism är en av dem.
3. Arbetsgrupp mot våldsbejakande extremism. Polisen sammankallar en arbetsgrupp på uppdrag av ReAgera vars huvudfokus är våldsbejakande extremism. I gruppen lyfts händelser i omvärlden som eventuellt kan påverka Hässleholm. Information från både EST och SSP bearbetas i den här gruppen.

Figur 1 Illustration över samverkansstruktur i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

Genomförande

För att nå ett verksamt och långsiktigt hållbart demokratiarbete i kommunen delas handlingsplanen främst in i fyra områden;

- generella och övergripande förebyggande insatser
- selektiva och specifika förebyggande insatser
- det indikerade och individinriktade arbetet
- det akuta arbetet

Generella och övergripande förebyggande insatser

Det generella arbetet riktas till samtliga invånare i Hässleholms kommun. Professioner som utför de generella förebyggande insatserna arbetar framför allt inom förskola, grundskola, gymnasium, särskola, fritidshem, vuxenutbildning, hälso- och sjukvård, fritids- och ungdomsverksamhet samt andra föreningar. Det generella arbetet fokuseras kring att stärka skydds- och friskfaktorer i det förebyggande arbetet.

Tidigare erfarenheter presenterade av Säkerhetspolisen³ och Försvarshögskolan⁴ visar entydigt att familjen eller andra anhöriga spelar en central roll i både det förebyggande samt det akuta arbetet gällande avhopp. Det är därför av stor vikt att inom kommunen erbjuda föräldrastöd utifrån premissen att rådgivande och stödjande samtal i föräldrarollen utgör ett grundläggande förebyggande arbete oavsett vad vi syftar till att förebygga.

Åtgärder:

- Hässleholms kommun ska upprätthålla en aktuell lägesbild som följs upp månadsvis, arbetet utgår från EST och följs upp i ReAgeras ledningsgrupp.
- Personal som kan komma i kontakt med aktuella målgrupper ska erbjudas föreläsning om våldsbejakande extremism med syftet att öka medvetenhet och framför allt möjlighet att fånga upp individer i riskzonen att utveckla ett destruktivt våldsbejakande beteende.
- Information om tecken, symboler samt riskfaktorer ska erbjudas personal som kan komma i kontakt med aktuella målgrupper med syfte att öka möjligheten att upptäcka grupperingar och försök till rekrytering. Detta görs av samordnaren för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.
- Hässleholms kommun ska fortsätta erbjuda föräldrastöd och social rådgivning. I dagsläget erbjuds föräldrastöd via Individ- och familjesupporten och Familjens hus. Individ- och familjesupporten erbjuder hjälp och stöd till familjer och enskilda som upplever eller har upplevt våld i en nära relation, samt till våldsutövare.
- Hässleholms kommun bör fortsätta att erbjuda föräldrakurser och utbildning för föräldrar i ett nytt land och detta även på andra språk.

Selektiva och specifika förebyggande insatser

De selektiva insatserna kan beskrivas som målinriktade insatser riktade mot riskgrupper eller specifika problem. Professioner som kan komma att beröras av selektiva förebyggande insatser är

³ Säkerhetspolisen (Säpo) (2010). *Våldsbejakande islamistisk extremism i Sverige*. Säkerhetspolisen. [Extremistmiljörerna - Säkerhetspolisen \(sakerhetspolisen.se\)](https://www.sakerhetspolisen.se/Extremistmiljörerna-Sakerhetspolisen) [Hämtat 21-11-17].

⁴ Försvarshögskolan (2013). *Förebyggande av våldsbejakande extremism i tredjeland*. Centrum för Asymmetriska Hot- och TerrorismStudier (CATS).

exempelvis poliser, skolpersonal samt socialarbetare. Hässleholms kommun ska beakta genusperspektivet i den bemärkelsen att det är som absolut vanligast att män involverar sig på ett fysiskt plan medan kvinnor oftast involveras som en stödjande funktion för de extremistiska miljöerna.

Åtgärder:

- Under SSP-möten mellan skola, socialtjänst och polis ska checklistan över våldsbejakande extremism gås igenom då det är en stående punkt på dagordningen.
- Representant från den tillsatta arbetsgruppen i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism kommer att erbjuda tillfällen för information om kännetecken och andra uppdateringar inför personal som arbetar i miljöer där individer i riskzonen kan identifieras. Berörda grupper är framför allt personal inom Socialförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen. Informationen kommer att erbjudas via förvaltningsträffar, arbetsplats-träffar samt kompetensutvecklingsdagar inom skolan. Syftet är att dels höja kunskapsnivån dels att hålla arbetet levande.
- Inkommen information ska bemötas och lyftas i befintliga samverkansforum.

Indikerade individriktade insatser

Indikerade och individriktade insatser riktas till enskilda individer som har uppvisat ett riskbeteende. Professioner som utför de individriktade insatserna arbetar i direktkontakt med individer som uppvisar ett riskbeteende, det vill säga personal inom sjukvård och psykiatri, socialarbetare, områdespoliser, kuratorer, ungdomsledare och andra yrkesverksamma som arbetar i nära kontakt med framför allt ungdomar.

Åtgärder:

- Personal som möjligen kan komma i kontakt med enskilda individer som har uppvisat ett riskbeteende bör erbjudas stöd för att hantera eventuella samtal. Detta kan ske i samråd med Förebyggandecentrum.
- Personal som kommer i kontakt med individer som uppvisar ett riskbeteende måste veta vem de ska kontakta och även kontakta dem snarast vid misstanke eller oro. Vid misstanke om involvering i våldsbejakande extremistiska rörelser ska information **alltid** ges till Polisen på 114 14 eller 112 vid akut läge. Om individen är under 18 år **ska** även en orosanmälan göras till socialtjänsten. Se kontaktuppgifter till övriga stödjande funktioner i bifogad bilaga.
- Den tillsatta arbetsgruppen i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism, bestående av representanter från Polis, Socialförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen, Kommunledningskontoret och Arbetsmarknadsförvaltningen, kommer kontinuerligt att träffas för att gå igenom dagsläget, eventuella uppdateringar samt informationsinsatser. Representanter från den tillsatta arbetsgruppen ansvarar för att sprida information mellan respektive verksamhet och arbetsgruppen.

Vid behov av stöd

Rädda Barnen bemannar en nationell orostelevon för att stödja människor som befinner sig i närheten av en person som dras till våldsbejakande extremism. För allmänheten kan orostelevonen nås på 020-100 200 och är bemannad på vardagar.

Syftet med orostelevonen är främst att stödja anhöriga till personer som riskerar att rekryteras till och fara illa genom våldsbejakande extremism, men även till de personer som vill lämna en våldsbejakande miljö. När du ringer orostelevonen är du anonym, samtalet är kostnadsfritt och syns inte på telefonräkningen. Genom orostelevonen kan man även slussas vidare till aktörer på lokal nivå. Om ärendet är akut kopplas det till polisen. Inom Hässleholms kommun ska telefonnumret spridas via media, sociala medier, kommunens hemsida, under informationsträffar samt via den tillsatta arbetsgruppen för det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism.

För yrkesverksamma som behöver stöd i det lokala arbetet finns en stödtelefon tillgänglig vardagar på 08-527 44 290 (Center mot våldsbejakande extremism, CVE).

Avhopparverksamhet

Enligt 4 kap. 1 § SoL har den som varken kan tillgodose sina behov själv eller få dem tillgodosedda på annat sätt, rätt att få det stöd och den hjälp de kan behöva efter en individuell prövning. Länsstyrelsen Skåne och Polismyndigheten har tillsammans tagit fram webbplatsen [Avhoppare](#) för den som arbetar med avhopparverksamhet i kommunal eller statlig verksamhet samt inom civilsamhället.

I Malmö finns konsultationsteamet- stöd för avhoppare som kan arbeta konsultativt mot dig som har kontakt med avhopparen eller någon som lever under hot. I Stockholm finns [EXIT Fryshuset](#) som arbetar med individer som vill lämna nationella rörelser.

Kontaktuppgifter

Kontakta alltid polisen vid akut situation på 112. Ej akut: 114 14.

Titel		Telefonnummer
Kontaktperson inom Polisen	Kontaktas alltid vid misstanke om involvering i våldsbejakande extremism.	070- 231 55 38
Hässleholms kommun	Kontaktcenter	0451-26 70 00
Förebyggandecentrum	Samordnar förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism.	0451-26 74 60
Individ- och familjesupporten	Rådgivande samtal och familjestöd.	0451- 26 88 60 eller 0451-26 70 00 (Kontaktcenter)
Familjens hus	Social rådgivning samt föräldrautbildning.	0451-26 70 00 (Kontaktcenter)
Mottagningsenheten	Frågor gällande oro för barn och ungdomar. Anmäla oro för något barn eller någon ungdom.	0451-26 70 50 eller 0451-26 70 00 (Kontaktcenter)

	Hjälp och stöd till familjer eller enskilda som lever i eller har upplevt våld i nära relation.	
Familjerådgivningen	Rådgivning i relationen med din partner eller med andra närstående.	0451-26 65 92
Sociala jouren	Vid akuta sociala frågor på kvällar, nätter och helger.	044-775 78 78
CVE, Center mot våldsbejakande extremism	Stödtelefon för yrkesverksamma inom området.	08-527 44 290
EXIT Fryshuset Stockholm	Civilsamhället. Verksamhet som stödjer de som vill lämna nationella rörelser. EXIT Fryshuset kan konsulteras.	08-691 72 60
Konsultationsteamet Plattform Malmö	Konsultationsteam, ett stöd för avhoppare som kan arbeta konsultativt mot yrkesverksamma.	040-34 05 50 E-post: konsultationsteamet@malmö.se
Hjälpkällan	Civilsamhället. Hjälpkällan hjälper dig som vill lämna en sluten rörelse och ger även stöd till anhöriga.	070-380 49 90
Rädda Barnen Oros-telefon	Stödtelefon till anhöriga eller personer som vill lämna våldsbejakande miljöer.	020-100 200 E-post: orosteledonen@rb.se

Hemsidor

Adress	Innehåll	Ansvarig aktör/sök- väg
www.avhoppare.se [Hämtad 21-10-14]	Stöd för den som arbetar med avhoppare från kriminella miljöer. Det finns även stöd för dig som funderar på att hoppa av den kriminella banan.	Länsstyrelsen Skåne och Polismyndigheten
www.cve.se [Hämtad 21-10-14]	Stöd till aktörer som arbetar förebyggande med frågor som rör våldsbejakande extremism.	Brottsförebyggande rådet
https://www.fryshuset.se/verksamhet/exit/ [Hämtad 21-10-14]	För personer som vill lämna nationella rörelser, stöd till anhöriga samt information till myndigheter och organisationer.	Fryshuset
www.hjälpkällan.se [Hämtad 21-10-14]	Stöd till personer som vill lämna slutna rörelser.	Projekt med stöd av www.mucf.se
Rapport Rädda Barnen -det svåra samtalet [Hämtad 21-10-14]	Rapport baserad på samtal från anhöriga, yrkesverksamma och andra viktiga vuxna till Orostelefonen om radikaliserings under åren 2017–2020.	Rädda Barnen